

СЕКЦІЯ «РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Волкодаєва С.,

здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник - **Бурковська А. В.,**

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,

банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ

В Україні здійснюється цифровізація фінансів. Сучасний споживач фінансових послуг – це вимогливий клієнт, який прагне зручності та швидкості, все більше орієнтуються на персоналізовані фінансові рішення, що можна отримати в будь-який час і в будь-якому місці. Фінансовий сектор України, реагуючи на ці зміни, активно пропонує нові продукти та сервіси. Однак, разом із новими можливостями виникають і нові виклики.

Пандемія COVID-19 та повномасштабна війна в Україні стали потужними каталізаторами цих фінансових трансформацій. Обмеження мобільності, пов'язані з карантинами та безпековими заходами, суттєво прискорили перехід українців на онлайн-сервіси [1]. Сьогодні все активніше використовуються мобільні додатки для управління своїми фінансами, здійснення платежів та інвестицій, що призвело до зростання популярності цифрових платформ та поступового відходу від традиційних фінансових установ [1]. Ці зміни у поведінці споживачів супроводжуються зростанням кіберзагроз, що вимагає від фінансових інститутів посилення заходів безпеки.

Зростання попиту на індивідуальні фінансові продукти, такі як адаптовані кредити, інвестиційні портфелі та персоналізовані страхові програми, стало трендом сучасного фінансового ринку. Банки та фінтех-компанії активно використовують технології Big Data та штучний інтелект для аналізу великих обсягів даних. Це дозволяє створювати індивідуальні фінансові пропозиції, які не просто задовольняють базові потреби, а й передбачають майбутні виклики та можливості.

Однак, створення екосистем, орієнтованих на клієнта, вимагає від фінансових установ не лише впровадження нових технологій, але й зміни внутрішніх процесів, культури та підходу до взаємодії з клієнтами [2]. Для успішної персоналізації фінансових послуг необхідно підвищувати рівень кібербезпеки та забезпечити захист персональних даних клієнтів [2].

Швидкий розвиток технологій спричинив революцію у сфері фінансових послуг, зробивши онлайн-банкінг та мобільні платежі невід'ємною частиною повсякденного життя українців. Популяризація цифрових гаманців і платіжних додатків (Monobank, Privat24) суттєво спростила здійснення фінансових

операцій [3]. Сьогодні, за допомогою смартфона, можна оплатити комунальні послуги, здійснити покупки в інтернет-магазинах, перевести кошти близьким та здійснити інвестування [3].

Тенденція до інтеграції фінансових сервісів в універсальні супер-додатки, які об'єднують різноманітні функціонали, від соціальних мереж до доставки їжі, свідчить про прагнення компаній забезпечити максимальну зручність для своїх клієнтів і задовольнити їхні зростаючі очікування. Однак, зростання кількості кібератак та шахрайських схем, спрямованих на користувачів мобільних платежів, є серйозною проблемою.

Шахраї використовують різноманітні методи для отримання доступу до фінансових даних і коштів користувачів. Надмірна залежність від цифрових технологій робить фінансову систему вразливою до технічних збоїв, які можуть призвести до тимчасової недоступності послуг або навіть втрати клієнтами коштів [4]. Особливо гостро стоїть питання захисту персональних даних, які збираються та обробляються фінансовими установами. З одного боку, ці дані є необхідними для надання персоналізованих фінансових послуг, з іншого – їх витік може призвести до серйозних наслідків для користувачів [4].

Таким чином, хоча цифровізація фінансової сфери відкриває нові можливості, вона також вимагає від усіх учасників ринку – як фінансових установ, так і користувачів – вживати заходів для забезпечення безпеки та захисту персональних даних. Для вирішення цих проблем необхідна розробка максимально ефективних систем кібербезпеки, підвищення рівня фінансової грамотності населення та посилення регуляторного контролю за діяльністю фінансових установ.

Отже, цифрова трансформація, пандемія COVID-19 та геополітичні виклики прискорили перехід українців на онлайн-сервіси та підвищили вимоги до якості фінансових послуг. Для успішної конкуренції на ринку банкам та фінтех-компаніям необхідно адаптуватися до мінливих потреб своїх клієнтів і створити зручні для користувачів цифрові платформи, забезпечити високий рівень кібербезпеки та захист персональних даних клієнтів. Адже майбутнє фінансового сектору України пов'язане з подальшим розвитком цифрових технологій та персоналізацією послуг.

Список використаних джерел:

1. Сіренко Н. М., Степанова В. М. Перспективи розвитку цифрових фінансів в Україні. *Via Economica*. 2023. № 3(2023). С. 107-109. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15717/1/zbirnyk-tez-24-03-23-off-107-109.pd>.
2. Формування екосистеми компанії як основи підвищення стійкості бізнесу. URL: [file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80/Downloads/1236-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1189-2-10-20220508%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80/Downloads/1236-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1189-2-10-20220508%20(1).pdf)

3. Інтеграція мобільних гаманців: переваги використання та популярність. URL: <https://interkassa.com/blog/integratsia-mobilnyh-plateziv>

4. Кіберризика є головною проблемою 62% компаній - опитування Travelers щодо кіберзагроз. URL: <https://forinsurer.com/news/24/10/10/44279>

Добровольська П. А.,

здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Боднар О. А.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Впровадження штучного інтелекту (ШІ) стрімко трансформує сферу фінансових послуг та стає ключовим вектором її розвитку. Подальший розвиток ШІ-технологій визначатиме прогрес і в банківській сфері. Тому його активно застосовують у своїй діяльності провідні банківські установи України та світу [1].

В умовах сьогодення банки активно застосовують ШІ у своїй діяльності з метою освоєння інноваційних способів роботи з даними, а також підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності. У фінансовому секторі системи ШІ допомагають вирішувати широкий спектр задач, наприклад: знизити вплив людського фактору на ухвалення рішень, забезпечити швидкий і ретельний аналіз великих обсягів інформації, скоротити витрати та автоматизувати комунікацію з клієнтами тощо [1, 2].

Використання ШІ у банківській діяльності охоплює широкий спектр можливостей. Передусім, його використання є доцільним у сфері клієнтської підтримки, що сприятиме підвищенню якості обслуговування клієнтів. В умовах зростаючої потреби банків у вдосконаленні процесів взаємодії з клієнтами, ШІ виступає ключовим інструментом для надання повноцінної цифрової підтримки. Його впровадження дозволяє оптимізувати такі операції, як переказ коштів, оплата рахунків та інші фінансові послуги. Крім того, можливість виконання цих операцій через мобільні застосунки значно підвищує зручність та доступність банківських послуг [1].

ШІ можна ефективно використовувати для виявлення шахрайських дій у банківській сфері. Завдяки здатності до самонавчання, ШІ може аналізувати великі обсяги даних, отриманих із попередніх випадків шахрайства, і прогнозувати ймовірні нові загрози, що значно мінімізує ризики. Крім того, використання біометричної ідентифікації, такої як розпізнавання обличчя чи голосу, підвищує рівень безпеки доступу до банківських систем, забезпечуючи персоналізований захист даних клієнтів [1].